

LEVE DE BEITEL

Roland Derveaux

Deel I

Caroline Groeneweg stuurde haar SUV behendig door het drukke maar vlotte verkeer op de expresweg in de richting van Zeebrugge. Op de passagierszetel zat haar manager. Hij had erop gestaan om haar te vergezellen nadat ze die morgen helemaal over haar toeren was gegaan.

Met Pasen in het verschiet liep de winter op zijn einde. Het zware weer van de laatste dagen leek definitief doorgeschoven te zijn naar de buurlanden en voor het eerst scheen de zon overvloedig. De vorige nachten waren nog steeds behoorlijk koud geweest. 's Morgens hing er nevel en mist en het was op sommige plaatsen verraderlijk glad. Maar de middag beloofde aangenaam wandelweer voor wie er tijd voor kon vrijmaken. Het was echter niet voor een leuke uitstap dat Caroline Groeneweg holderdebolder haar auto ingedoken was.

Ze keek om zich heen. De modernisering van de stad van haar jeugd had ze altijd al met toenemende verbazing gevolgd. Bij ieder bezoek had ze de gonzende activiteit gadeslagen. De gigantische af en aan rijdende werfmachines op de onoverzichtelijke puinhopen en bouwputten boden telkens weer een weergaloos spektakel. Altijd weer had ze verwonderd vastgesteld hoe, na maandenlange vervelende verkeershinder, een ingenieus kunstwerk groeide uit de chaos. Ze moest onwillekeurig denken aan de oerknal. Hoe de planeet aarde ontstaan was. De gloeiende en kolkende kern. De vulkanen. De bergen, de ruwe rotsen, door de natuur gebeiteld.

Zonder vast te raken in een opstopping bereikte ze haar bestemming. Wat een verschil met enkele jaren geleden, dacht ze, toen ze telkens weer moest aanschuiven voor de opeenvolgende verkeerslichten, vooraleer aan te komen bij de Stadsschouwburg. Ieder jaar had ze er een rol in een gastvoorstelling van het Koninklijk Theater uit de hoofdstad.

Maar nu was ze hier om een heel andere reden. Ze vroeg zich af of iemand zich nog zou herinneren wie Caroline Groeneweg was. In de sterrenrestaurants en de clubs was ze nu bekend onder haar artiestennaam. Tenslotte was het al bijna twintig jaar geleden - een generatie! - dat haar stormachtige relatie met een vedette uit het voetbal haar met een ongewenste dochter had opgezaaid. Ze had er toen uitgebreid de media en vooral de roddelbladen mee gehaald.¹ Ze had zich toen uit de voeten gemaakt en na een ommetje via Parijs en Amsterdam was ze terug in België beland. Ze had zich in

¹Lees *'Storm over De Beitel'*, het tweede boek van de Beiteltrilogie.

de theaterwereld aangeboden als Carole Viaverde, maar veranderde die artiestennaam op aangeven van haar agent naar Cara Verdi toen haar eerste belangrijke filmrol eraan kwam. De film flopte, maar betekende voor haar wel de start van een druk beroepsleven dat zowel theater, televisie als film besloeg. Ze genoot een algemene bekendheid en verdiende goed, maar belangrijke hoofdrollen waren uitgebleven. Overigens, over enkele weken zouden de opnamen starten van haar nieuwe film, en wel hier, in Brugge. Daarvoor waren haar verwachtingen wel hoog gespannen. Het scenario was haar namelijk op het lijf geschreven.

De foto's uit de kraamafdeling en de naam van haar kindje, Machteld, meer was er niet bijgebleven van haar dochter. Als ze een paar dagen geleden bij toeval naast elkaar hadden gestaan, zou ze haar niet herkend hebben. Ze kon er zich geen voorstelling van maken hoe ze eruitzag. Hadden ze gemeenschappelijke trekken?

En nu, voor haar uitgespreid op de ontbijttafel, zag de actrice de krantentitels en illustraties op de voorpagina's van vrijwel elke nationale krant. Een zaak die de aandacht trok, die ophef maakte, die voor beroering zorgde in sportieve, syndicale, economische en zelfs politieke middens. *“Studentenleidster stopt Chinese delegatie, één dode in sociaal oproer - Machteld Van Bemten, een negentienjarige West-Vlaamse studente en talentvolle atlete is gisteren naar de vrouwengevangenis van Brugge overgebracht, omdat ze wordt verdacht van het neerschieten van een veiligheidsagent...”*

Machteld Van Bemten, haar dochter in de gevangenis, voor moord! Als daar geen publiciteit in zat!

Cara kreeg die morgen een schok. Eigenlijk was het al bijna middag, maar voor haar was dat vroeg. Ze werd overvallen door gevoelens van schuld, door eenzaamheid, door woede, ze wist geen blijf met zichzelf. Dit kon ze niet zo laten, ze moest iets doen. Zelfs al had ze er bijna twintig jaar niet naar omgekeken, het ging om haar dochter, het was haar kind, haar bloed. Het was net alsof ze zelf in een web was gevangen. Ze moest eruit, sprong op uit haar stoel, morste koffie op het kleed, riep haar lief die niet meteen reageerde, greep een krant en stormde naar de slaapkamer, maakte licht en duwde de krant onder de verbaasde ogen van haar vriendin, die niet wist wat er gebeurde.

- Hier, hier, kijk, hilde Cara.
- Wat is er toch aan de hand, kalmeer toch. Wacht even, waar is mijn bril. Ik ga mee naar de keuken.

– Machteld is gevangen! Ze zit in de cel!
– Welke Machteld?
– Mijn dochter, kom nou.
– Heb jij dan een dochter?
– Ik had er een, maar ik had haar uit mijn leven gewist. Nu is het alsof er op mij geroepen wordt, alsof ik bij de arm getrokken word, alsof ik dringend iets moet doen.

– Laat ons dan toch eerst eens kijken waar het om gaat. En alstublieft, laat ons dat rustig doen. Ga zitten.

Barbara, die in alle omstandigheden rustig bleef en wat dat betreft de absolute tegenpool was van Cara, schonk zichzelf een kop koffie in. Ze nam een van de kranten en begon het hoofdartikel te lezen.

Caroline was een vijftal jaar voordien bijna letterlijk op Barbara gevallen, toen deze roekeloos de school uitliep en onder haar fiets terecht kwam. De jonge Barbara kwam er met de schrik van af, maar Caroline had schaafwonden op haar rechterarm en -dij. Vooral haar elleboog deed hevig pijn. Barbara, nauwelijks achttien, zat toen in de verpleegkunde. Ze wist meteen wat haar te doen stond en had de eerste zorgen toegediend. De volgende dagen was ze na de schooluren op bezoek blijven gaan. Ze verwijderde oude verbanden, ontsmette een paar hardnekkige wonden en pakte ze terug in. Op de een of andere manier was Caroline die minuten gaan koesteren. “*Kom hier dat ik je kus*”, had ze eruit geflapt. Barbara had niet eens verbaasd opgekeken.

– Zo, zei Barbara. Die Machteld is dus je dochter, heb ik het goed?

– Ja.

– Maar je hebt het nooit nodig gevonden om me daarover te vertellen?

– Dat vond ik niet passen. Ik heb haar nooit aanvaard.

– Maar nu ze in nesten zit, voel je plots je moedergevoelens naar boven komen, ook al zaten die dieper dan je ziel. Vreemde moeder ben je. Heb je daar bewijzen van?

– Ik heb haar afgestaan. Maar begrijp je dat dan niet, het is net alsof ik aangetrokken word door een magnetische kracht. Ik kan er gewoon niet aan weerstaan.

– Heb je nog contact met haar gehad?

– Vanzelfsprekend niet.

– Maar dan kent ze jou toch niet!

– Wat niet is, kan toch komen! Misschien heeft ze altijd wel naar me verlangd?

– Dat betwijfel ik. Waarom staat de radio nog niet aan, misschien zijn er recente berichten.

Die waren er nauwelijks, behalve dat Machteld die dag voor de onderzoeksrechter zou verschijnen, ging het om herhalingen van het ochtendnieuws.

Daarna bekeken ze nog eens de foto's in de kranten. Van de actie nauwelijks iets te herkennen. Er was wel een archieffoto geplaatst van Machteld, fietsend met een gezicht dat vertrokken was van de inspanning. Overal stonden korte en geïllustreerde beschrijvingen van de loopbaan van haar vader, de voetballer Stefaan Van Bemten. In een minuscuul kadertje maakte slechts één krant melding van de korte relatie tussen hem en een fotomodel, C. Van Groeneweghe.

– Zelfs mijn naam kunnen ze niet juist schrijven, jammerde Cara.

– Er zijn ongetwijfeld beelden van de actie op de televisie, laat ons kijken naar de herhaling van het laatste nieuws.

Daarop was niet veel te zien, het verslag toonde enkele vage beelden. Pas toen de stormwolken op de plaats van het gebeuren enigszins opgetrokken waren, hadden ze de op- en afrijdende ziekenwagens en de politiecombi's kunnen herkennen. Nergens was Machteld duidelijk te zien. In een flits werd alleen een figuur getoond die met een mantel was bedekt. Toen volgden er beelden van een man, die het aan de stok had met meerdere journalisten. Weer die Stefaan! Wijzer werden ze er echter niet van. Er waren wel nog wat archiefbeelden van de jeugdige Machteld tussen een horde sportievelingen.

Van haar... niets! Cara voelde zich tekortgedaan en belde kribbig Jan Okselsteen, haar manager.

– Blijf waar je bent, antwoordde die, ik kom er aan.

Even later waren ze al op weg.

2

Wat was dat gisteren toch een hectische dag. Ik had meteen met de ingenieurs de zaken doorgenomen die moesten worden afgehandeld in de fabriek. Met Veerle, onze HR-manager, was geregeld dat ik een paar dagen verlof kon nemen.

Al meteen na de storm waren brandweerlui overal in de weer met het plaatsen van zeilen over de gapende gaten om meer schade te voorkomen. Sommige daken waren compleet vernield. Ik had me een weg moeten banen tussen hopen puin, takken en dakgoten.

Schoorstenen lagen als reusachtige dominostenen schuin op de pannen en dreigden naar beneden te schuiven.

Ik moest overal tegelijk zijn, maar vooral oma en opa geruststellen was niet gemakkelijk. Stel je voor, hun kleinkind in de gevangenis! Voor moord dan nog! In ieder geval had ik hen eerst moeten inlichten, voor ze het uit een andere bron vernamen.

Natuurlijk waren mijn ouders ontsteld, boos zelfs, stel je voor. Wat zouden de mensen denken? Maar als puntje bij paaltje kwam, primeerde trots, al was dat bij oma niet te zien. Wat het schietincident zelf betrof waren ze snel overtuigd van Tella's onschuld, misschien ook wel omdat dat hen het beste uitkwam.

– Hoe kan nu iemand op het idee komen dat een meisje, een kind nog, zich zou wagen aan een gewapende overval, schreeuwde oma verontwaardigd. Zijn ze gek geworden daar, bij de politie? In de zone is onze familie toch gekend! Ze was hier toch de lieveling van iedereen!

– Ze hebben haar wel opgepakt op de plaats waar de schietpartij is gebeurd. Iemand heeft haar overmeesterd toen ze een wapen voor zich uit gooide. Er staat een getuigenverklaring in de krant. Voor de politie volstaat dat om haar aan te houden als de hoofdverdachte.

Dus moest haar onschuld nu bewezen worden. Hun eerste teleurstelling bestond erin dat Tella nooit iets van haar plannen had losgelaten. Zij waren toch haar vertrouwenspersonen? Vooral oma was ontgoocheld. Ze wilde zich meteen al klaarmaken om naar de gevangenis te vertrekken, zodat ik haar duidelijk moest maken dat dit niet kon.

– En toch moet ik eens goed met haar praten, en snel. Ik accepteer dit niet. Ik heb haar rond Kerstmis nog zo op het hart gedrukt dat ze niet te roekeloos mocht zijn. Dat praten veel onheil kan voorkomen.

– Oma... kleine meisjes worden groot! Ze hebben hun geheimpjes. Ik wist ook nergens van, maar ik begrijp dat ze niet het risico wou nemen dat haar voornemen voortijdig zou uitlekken. Je kan Tella niet blijven bemoederen. Ze wordt zelfstandig. Net als ik moet je dat kunnen aanvaarden.

– Dat wel, maar zo alleen op kot, iemand moet haar toch goede raad geven...

– De tijd is gekomen dat ze zelf moet leren van haar fouten, ze is toch niet achterlijk! Denk toch eens terug aan jouw jonge jaren.

– Ja, maar dat was een andere tijd, wij waren niet aan zoveel

gevaaren blootgesteld.

– Dankzij de geborgenheid van de kerk? Dat weten we, de risico's kwamen pas later, toen jij van je vrijheid ging genieten... Nietwaar?

Daarop trok oma zich terug, maar niet zonder eerst nog een berisping richting Tella te uiten.

– Bah! besloot ze.

– Sorry, oma. Het was niet mijn bedoeling om je van streek te brengen. Ik ben zelf ook wat uit mijn gewone doen.

Mijn eerste aandacht was daarna uitgegaan naar het zoeken van een gereputeerd advocaat. Mijn vader drong erop aan om daarvoor naar zijn kamer te gaan. Ik had geluk. Mr. Jan Van Male had zich meteen bereid verklaard om Machteld te verdedigen. Dat was voor mij een hele opluchting. Mr. Van Male was nog jong, maar had al enkele moeilijke assisenzaken met veel bravoure gepleit. Hij was daar met grote onderscheiding uitgekomen en had ruime belangstelling gekregen in de pers. Zijn ster was zeer snel gerezen en even had ik gevreesd dat hij de zaak van onze Tella er niet bij zou kunnen nemen. Toch was hij meteen enthousiast. Wat mij in de eerste plaats bij Mr. Van Male opviel, was zijn zin voor recht. Dat had ik de laatste tijd bij veel van zijn collega's gemist. Hij wilde niemand van schuld vrijpleiten, maar streefde ernaar dat de schuldige een straf kreeg die de ernst van zijn misdrijf niet oversteeg. Een lesje voor de toekomst. Maar natuurlijk ging hij eerst op zoek of die schuld bewezen was. Zonder bewijs, geen schuld, was zijn leuze. En hij lette er wel op dat het onderzoek gevoerd werd volgens de wettelijk voorgeschreven regels.

– Maar, beweerde hij, ik wil niet behoren tot de exclusieve club van meest gehate mannen en vrouwen, die met alle mogelijke middelen proberen om te bewijzen dat een misdaad nooit heeft plaatsgevonden. Maak je nu vooral geen zorgen. Die zijn van nu af aan voor mij. Ik maak er meteen werk van.

Dat was een pak van mijn hart. Ook de oudjes waren blij met deze oplossing. Ik bleef om samen met hen een lichte maaltijd te gebruiken en het nieuws verder te volgen. Radio en televisie besteedden nu veel aandacht aan de zaak. Gelukkig werd de identiteit van Machteld, na het incident, niet meteen medegedeeld. Maar dat had dan ook weer geleid tot allerhande speculaties. Journalisten voerden eerst de getuigen op die Machteld hadden overmeesterd en spraken over 'het meisje met de kalasjnikov' omdat ze op geen enkele foto of video duidelijk herkenbaar was. Haar vermomming als

arbeider en vooral het slechte weer waren daar oorzaak van. Knallen waren niet te horen geweest in het tumult en er was alleen een vermoeden van een bundel lichtflitsen, eerder omdat zoiets werd verwacht, maar duidelijk was het allemaal niet. De directie van CWP had zich niet bereid getoond om commentaar te leveren en de politie wou nog geen details vrijgeven om het onderzoek niet te belemmeren.

Maar dat was natuurlijk uitstel. Nog voor het avond was, lekte uit wie de verdachte was. De radio gebruikte eerst nog de term ‘vermoedelijk een meisje uit studentenkringen’, maar die werd al snel gevolgd door de echte naam. Ik was me ervan bewust dat de kranten de volgende morgen al met uitgebreide verslagen zouden wedijveren. Het duurde ook niet lang vooraleer ik daarover bevestiging kreeg. Nauwelijks had ik de woning van mijn ouders verlaten of daar rinkelde al mijn smartphone. Onbekend nummer! Waarom had ik die niet afgezet? Omdat ik natuurlijk niet verwacht had, dat de pers er al zo snel zou achter komen dat ik er zijdelings bij betrokken was. En omdat de advocaat gevraagd had om bereikbaar te blijven, voor hem en voor Tella, natuurlijk. Ik nam het gesprek niet aan en reed naar huis.

Aan de poort stond een groepje perslui al te wachten. Ik had met de afstandsbediening de poort kunnen openen en het huis in vluchten, maar ze zouden me toch geen rust gegund hebben. Ik liet het raampje naar beneden.

– Is uw dochter thuis, meneer Van Bemten?

– Mijn dochter is niet thuis, ze heeft haar kot in Gent. Ik veronderstel dat ze daar ook verblijft.

– Dat zoeken we wel uit. Hebt u dan het nieuws niet gehoord?

– Wat zou ik dan moeten gehoord hebben?

– Komaan, u werkt toch bij Chisel Wood Products, dan weet u toch wat daar deze morgen is gebeurd.

– Ja natuurlijk weet ik dat. Er was een betoging en er was een ernstig incident waarbij een dode te betreuren viel, maar verder had ik daar niets mee te maken! Ik was er zelf niet bij!

Met korte tussenpozen flitsten een paar fotoapparaten.

– Maar uw dochter wel, dat weten wij uit goede bron en de beelden liegen er niet om.

– Sta me toe dat ik dat betwijfel.

– Toch waren een paar arbeiders herkenbaar. Ik heb er mee gesproken. Tenminste één man heeft gezien hoe uw dochter een

werkplunje aantrok.

Ze begonnen nu allemaal door elkaar te roepen, ieder voor zich. Het was een spervuur van vragen.

– Dat wil toch nog niets zeggen?

– Wel dat ze er aanwezig was. Ze werd door enkele omstanders in bedwang gehouden. Of ontkent u dat?

– Dat kan ik noch bevestigen, noch ontkennen. Wij spreken mekaar alleen als we iets van mekaar nodig hebben, de rest doen we in de weekends.

– Gaat u haar nu bellen?

– Nee, dat ga ik niet doen.

– Meneer Van Bemten, beseft u dat u gevolgd wordt? Waarom was u deze middag niet op de fabriek? Kunnen we niet een gesprek van man tot man voeren? Anders moeten we al uw handelingen zelf ontleden en gevolgen trekken. U komt toch van bij uw ouders, nietwaar?

– Ik bezoek mijn ouders vrijwel iedere dag. Laat mijn ouders daar buiten, of moet ik politiebescherming voor hen vragen? Ik breek nu het gesprek af. Ik verzoek u mij door te laten of ik moet u aanklagen.

– Hebt u al met een advocaat gesproken?

– Moest dat?

Ik reed door en sloot de deur achter me.

Ik was totaal in de war en plofte neer in een zetel, waar ik een tijdje bleef zitten om die chaotische dag te reconstrueren. Ik nam iets uit de koelkast, at en dronk een weinig, probeerde de krant door te nemen, liep in het halfduister de tuin in, zag hoe sommige knoppen uit de grond staken, hoe de wilg al op springen stond, hoe hier en daar katjes aan de bomen hingen. Ik bespeurde vogels die hun slaappleaats opzochten. Waarom was me dat eerder nooit opgevallen? Ik ging terug naar binnen. Van slapen zou er vermoedelijk niets in huis komen. Ik checkte mijn mailbox. Niets dat mijn onmiddellijke aandacht trok. Ik sloeg het internet open op de krantenpagina's. *“Arbeiders betogen - Veiligheidsagent gedood”. “Meisje dat na de rellen bij CWP werd aangehouden zou de dochter zijn van bekende ex-voetbal internationaal... Getuigen bevestigen... Is triatlonatlete Machteld Van Bemten het meisje met de kalasjnikov?”*

Ik kon mijn ogen niet geloven. Waar haalden ze het vandaan? De webpagina's hadden mijn CV en dat van Machteld keurig in een net kadertje geplaatst. Uiterst precies. Ook op de televisie werden de

feiten van naaldje tot draadje uit de doeken gedaan. In mijn verwarring had ik niet gezien dat er die middag televisiecamera's aanwezig waren, maar er werden wel beelden getoond van mijn rommelige ontmoeting met de pers. De regionale televisie had ook archiefmateriaal doorgestuurd van enkele triatlonwedstrijden. Daarna schakelde het nieuws over naar de schade die de orkaan had aangericht. Maar dat verslag ging voor een stuk aan mij voorbij.

3

De volgende morgen belde Tella me al vroeg op. Ze klonk onzeker. Nadat ze was aangekomen in het penitentiair centrum van Brugge, had ze zich afgevraagd wat er zou gebeuren. Mr. Van Male had al een afspraak gemaakt om bij de ondervraging aanwezig te zijn. Ze had hem bevestigd dat ze niets te maken had met de schietpartij. Ze had alleen geprobeerd om te verhinderen dat een onbekende zijn wapen ging leegschieten op de auto waarin zich de Chinese gast bevond.

– Blijkbaar dachten enkele toeschouwers dat ik de eigenaar van het geweer was. Ik heb het alleen maar weggeslagen.

– Ik vraag me alleen af wat jij daar verloren had. Je had op de universiteit moeten zijn!

– Ik deed het voor jou, papa, voor Vic en voor alle anderen. Maar de tijd die me is toegestaan om te telefoneren is te kort, kan je me deze middag komen bezoeken? Ik zal een aanvraag indienen.

– Dat zal dan wel moeten, niet? Ik zal zelf wel inlichtingen inwinnen over de bezoeken.

– Wil je oma zeggen dat het me spijt? Dat ik iets gedaan heb zonder haar in vertrouwen te nemen?

– Ik doe alles wat je me vraagt. Ik zie je straks wel.

Maar toen wist ik nog niet dat er me bij de vrouwengevangenis een onaangename verrassing zou staan wachten.

De sporen van de verwoestende storm waren die morgen nog overal te zien. De hulpdiensten waren nog overal bezig met het ruimen van puin en takken, maar het zag ernaar uit dat de hoofdwegen vrij waren.

Ik had de wagen uit de garage gereden en had aan de Beitelsluis de richting Ingelmunster langs het kanaal gekozen om vandaar via de ring en de steenweg naar Brugge en Roeselare, de autostrade naar het Noorden te bereiken. In het voorbijrijden wierp ik een blik op CWP aan de overzijde van het kanaal en stelde vast dat het houtbedrijf niet aan het produceren was. Buiten was er wel veel activiteit.

Aan een torenkraan hing een verhakkelde stoffiltercycloon te bengelen. Even verder was minstens de helft van de populieren gesneuveld. Ook op de bedrijventerreinen aan mijn rechterkant gonsde het van heen en weer gedraaf. Daar waren het vooral goederen die buiten gestapeld stonden die in de brokken hadden gedeeld, zoals houten verpakkingen, planken en pallets, kunststoffen buizen, zakken en isolatie die overal verspreid lagen. De opeenvolgende veevoederfabrieken en graanopslagplaatsen bleken ongehavend te zijn.

Nog voor ik Ingelmunster bereikte was van stormschade niets meer te zien. De biomassacentrale lag er vredig bij. Uit de schoorstenen van de spaanplatenfabriek van Flaxia stuwden hagelwitte dampen uit alle drogers. Het losgebroken natuurgeweld moest zich beperkt hebben tot een wel erg smalle strook tussen Oostrozebeke en Wielsbeke.

Ik had stipt om twaalf uur afgesproken om met de meester te lunchen in de omgeving van de kerk van Sint-Andries. Na onze eerste ontmoeting zouden we dan doorrijden naar de gevangenis. Volgens de inlichtingen die ik had ingewonnen, moest ik me een uur voor het bezoek aanmelden. We hadden dus ruimschoots de tijd om de gebeurtenissen van de vorige dag nog eens door te nemen, voor zover ik die persoonlijk had meegemaakt.

Mr. Van Male wilde van me weten hoe de verhouding tussen mij, mijn dochter en de andere familieleden was. Het viel me niet moeilijk om hem een realistisch beeld te schetsen van onze kleine gezinswereld. Zo ingewikkeld was de kern van onze familie niet, maar al snel onderbrak de meester me en vroeg naar de moeder.

- Er is geen moeder, beweerde ik, naar waarheid.
- Dat was me al overvallen uit de berichtgeving. Is ze dood misschien?
- Nee, maar de banden zijn doorgeknipt, al meteen met de navelstreng.

Ik deed voor hem nog eens mijn stormachtige relatie met Caroline Groeneweg uit de doeken. Ik legde de nadruk op het succes dat we toen beiden hadden. Ieder op zijn terrein haalden we de media, maar die hadden niet altijd naar waarheid gerapporteerd. Wij waren het slachtoffer geweest van onze bekendheid, waren in onze jeugdige overmoed in een avontuur getuimeld waar we eigenlijk niet klaar voor waren.

- Typisch, zei de meester. Dat de banden doorgeknipt zijn, betekent niet dat ze er niet meer zijn. Er zijn voorbeelden genoeg van

moeders die op later tijdstip beseffen dat ze iets verkeerd hebben gedaan. Ze lijken wel telepathisch contact te hebben.

– Dan heeft ze daar tot nu toe geen blijk van gegeven.

– Weet Machteld wie haar moeder is?

– Ja, als kind kwam ze erachter dat andere kindjes moeders hadden, zij had alleen een oma, dus vroeg ze hoe dat kwam. Ik heb haar de geschiedenis uitgelegd. Ik heb nooit iets achter gehouden. En ze weet wie het is.

– Mist ze haar moeder dan niet?

– Nee, ze kent de actrice Cara Verdi van de televisie, maar ze ziet haar niet als een moeder. Ik heb haar meerdere keren gevraagd of ze er niet naar verlangde om haar moeder te ontmoeten, maar daar had ze geen behoefte aan. Ik heb een fijne oma, zei ze altijd.

– Er is toch aangifte gedaan op het gemeentehuis. Er is toch een geboorteakte?

– Het was een ingewikkelde procedure. Caroline heeft haar baby verstoten, afstand ervan gedaan en beschikbaar gesteld. Zij stond erop dat ik geen melding maakte van de moeder, dat ze onbekend wenste te blijven. Ik heb de zorg voor Tella op mij genomen, maar vraag mij nu geen details meer over de afhandeling. Ik ben vroeger zoveel keer verhuisd in binnen- en buitenland en in administratie heb ik nooit uitgeblonken.

– Is ook niet erg, ik ga er wel achteraan. Je weet maar nooit. Dus je hebt Machteld gisteren nog kort gezien voor ze werd weggeleid?

– Ja, ze zei “*Niets is wat het lijkt, alles komt goed.*”

– Wist je dat ze zou deelnemen aan de betoging?

– Ze had er me niets over gezegd. Ik was compleet verrast.

– Toch moet ze dat tot in de puntjes hebben voorbereid, hoe kwam ze anders zo dicht bij die auto’s?

– Dit was niets voor Machteld! Dat ze geëngageerd was, dat wist ik en ik moedigde het ook aan, maar dat ging meer om zaken als de klimaatverandering en de vervuiling; de verloedering, de normvervaging en de ongelijkheid in de maatschappij. En ik had ook wel gemerkt dat ze bezorgd was om mij. Ze wilde altijd weten hoe het nu in de houtfabriek ging, vooral na de ups en down van de laatste jaren, de eerste overname, de reorganisaties. Machteld luisterde altijd met belangstelling naar de gesprekken tussen mij en mijn vader. Ook mijn vader hield onaangename herinneringen over aan zijn laatste werkjaren. De laatste tijd gingen er weer geruchten over massale ontslagen. Het kan zijn dat die bij haar iets in gang gezet hebben.

Misschien had ik haar moeten vertellen dat ik zelf al andere plannen had, maar die waren nog zo pril. Ik dacht er namelijk al een tijdje aan om als zelfstandige te beginnen en een ingenieursbureau op te richten, zodat ik niet meer afhankelijk zou zijn van één bedrijf of sector. Ik geloof ook niet dat dit iets aan haar plannen zou veranderd hebben. Ze zag het hele plaatje, namelijk dat het altijd de werknemers zijn die moeten opdraaien voor het oplossen van de financiële moeilijkheden van de bedrijven. Ze werd woest als er gesproken werd over de reorganisatie of de sluiting van winstmakende bedrijven. Ze had het altijd over vetbetaalde kapitalisten die fortuin maakten op de rug van de arbeiders.

– En dan heeft zo'n jong meisje niet veel nodig om erin te vliegen. We zullen het haar zelf moeten vragen.

De meester keek op zijn uurwerk en zei dat we moesten voortmaken, want een eerste bezoek ging altijd gepaard met een hele poespas: verklaringen, identiteitscontrole, foto, toelatingsbewijs, badge enzovoort.

– Ik wil je wel waarschuwen dat er van vrijlating nog geen sprake zal zijn, zei de advocaat nog. Het betreft hier een ernstige zaak omdat er een dode bij gevallen is. Het onderzoek zal ook bemoeilijkt worden door de barre weersomstandigheden gedurende de betoging. En... je moet er rekening mee houden dat er van de echte eigenaar van het wapen geen vingerafdrukken zullen te zien zijn, geen sporen zullen te vinden zijn, wel van Machteld of van degenen die haar achteraf het schiettuig afhandig hebben gemaakt. Laat ons hopen dat er onder hen niemand beweert dat hij Machteld heeft zien richten.

Op het parkeerterrein stond een groepje mensen te zwaaien met notablokken, fototoestellen, microfoons en camera's. Niet voor ons. Centraal in hun midden stonden... Caroline en nog een manspersoon, druk gesticulerend.

– Als ze op ons afkomen, laat mij dan maar het woord doen, zei Mr. Van Male.

En inderdaad, nauwelijks waren we uitgestapt of daar maakten enkele journalisten zich los uit de meute.

– Meester Van Male!

– Later, riep de meester, en schermde mij af. Later!

Snel verdwenen we door de poort.

– Wie kreeg er daar zoveel belangstelling?

– Hebt u haar dan niet herkend? Dat was de beruchte Cara Verdi, het alter ego van Caroline Groeneweg, de draagmoeder van

Machteld. Wat moet zij hier?

– Zo, zo. Hebt je daar geen vermoeden van? We zullen moeten oppassen dat ze geen problemen veroorzaakt. Ze zal niet aarzelen om jou te misbruiken en je als slechte vader af te schilderen. Publiciteit, meneer, publiciteit.

4

Caroline had geen toestemming gekregen om haar “*dochter*” te bezoeken en dat was ze met veel woorden en gebaren aan de pers aan het uitleggen. De op sensatie beluste journalisten gooiden zich op hun prooi als aasvliegen op een dode kat. Dat was dan ook het voornaamste dat ze op het oog had. Ze moest en zou het leeuwen-aandeel van de publiciteit naar zich toe trekken. Ze liet zich gewillig filmen en fotograferen en beantwoordde de vragen met veel omhaal en details, ook al gingen de perslui erg diep snuisteren in haar persoonlijk en intiem leven. Maar daar maalde ze niet om. Dit was onbetaalbaar.

– Was je avontuurtje met Stefaan Van Bemten het enige dat je als jong meisje hebt gehad? Waren er nog bekende - of minder bekende - figuren in je leven?

– Wat dacht je? Op die leeftijd gaat de wereld voor je open, dan sluit je je toch niet af?

– Hoe kan je dan toch zeker zijn dat jij de moeder van Machteld Van Bemten bent?

– Omdat hij me liggen had! Geen condoom! Hij zou zich tijdig terugtrekken! Jullie hebben er geen idee van wat voor een schoft het was.

– Je hebt dus het bed gedeeld met verschillende mannen?

– Jullie moeten nu ook niet gaan denken dat ik het was die de mannen ging opzoeken. Maar ik vertoefde in milieus waar slipper-tjes tot snelle promotie en aandacht konden leiden.

– Alle anderen deden het dus met? Had je dan nog nooit gehoord van the morning after? Wanneer heb je beseft dat je zwanger was? Waarom heb je besloten om het kind te houden?

– Ik leefde op een wolk. Het leek me wel wat om moeder te worden. Ieder meisje droomt van een kindje, om mee te spelen, om te verwennen. Om mee te pronken ook, een gezinnetje te hebben.

– Je was toch fotomodel, nietwaar? Nochtans een milieu dat niet meteen bekend is voor zijn hetero’s. Was je toen biseksueel ingesteld?

– Daar dacht ik toen niet over na. Het waren kringen waar lichamelijk contact tot de normaalste zaken behoorde.

– Tot Stefaan Van Bemten in je leven kwam. Was hij je eerste min of meer vaste relatie?

– Dat zal hij misschien wel gedacht hebben. Ik zelf had nooit de bedoeling om mij voor het leven te binden. Maar het stond goed. De supporters droegen ons op handen. Rijke sponsors nodigden ons uit op allerhande recepties. Dat was belangrijk.

– Eigenlijk was je dus de lieveling van het publiek?

– Ik had publiek nodig. De belangstelling streelde mijn ego. En de pers smulde van mijn affaires. Ik was hot. Ik verkocht goed. Het was een win-winsituatie.

Hoelang was het nu al geleden dat Caroline zoveel aandachtige toeschouwers en luisteraars had gehad? Ze genoot er zichtbaar van, ze straalde, geen blad hield ze voor de mond, de persartikels zouden er niet om liegen. In deze zaak was zij de ware vedette. Een moeder die de toegang tot haar bloedeigen kind werd geweigerd, dat ging er altijd in bij het grote publiek. Nu moest ze de belangrijkste rol spelen in haar leven. Dit kon een smartlap worden die alle huismoeders wilden volgen. Wekenlang zou haar verhaal de lezers en vooral de lezeressen van de populaire bladen bekoren. Daarover zou gepraat worden, op iedere straathoek, in iedere winkel, wachtkamer of supermarkt. Ze moest er voor zorgen dat ze haar kant zouden kiezen, omdat zij als onschuldige, ontluikende vrouw het slachtoffer geworden was van de sensatiepers.

– Waarom heb je het kind dan niet aanvaard? Waarom ben je van mening veranderd? Waarom heb je het achter gelaten? Je hebt het toch afgestaan?

– Het was een paniecreactie. Ik had plots het claustrofobische gevoel opgesloten te zijn, van mijn vrijheid beroofd te zijn. Ik moest vluchten voor het te laat was. En in die negen maanden was ik gaan beseffen dat Stefaan Van Bemten niet de ideale partner was voor mij, dat ik aan zijn zijde altijd in de schaduw zou blijven staan. En dan waren er nog die arrogante en zelfingenomen voetballers die me voortdurend lastig vielen.

– Leg uit.

– Dat hoef ik toch niet uit te leggen, man toch! Verwende nesten allemaal! Met een sportkar zo groot als hun zelfvertrouwen. Dan zaten ze 's nachts in hun exclusieve clubs te pronken en te genieten van hun succes bij de al even verwende en opgetutte dochters van

toppolitici en andere grootverdieners.

– Moest het dan bijna twintig jaar duren vooraleer je erachter kwam dat je toch moedergevoelens had?

– Ja, kan dat niet? Ik beseftte dat ik moest handelen, en snel. Als een schaap dat het lammetje hoort blaten dat bijna in de afgrond stort.

– Vertel nog even hoe je eigen kindertijd verliep. Hoe waren je schoolresultaten? Wanneer heb je voor het eerst gemenstrueerd? Was je in een jeugdvereniging? Ben je op kamp geweest? Wat deed je daar meestal? Wilde je toen al opvallen?

– Ik denk dat ik een heel gewoon meisje was en dat ik me heel goed voelde in de groep. Het streeelde me als ik complimentjes kreeg. Ik wilde graag de hoofdrol spelen in ons toneeltje en liedjes zingen. Ik kon mezelf begeleiden op de gitaar. Naast de kampliedjes zong ik mijn eigen teksten. Ik werd een kindsterretje, ik werd overal gevraagd. Het was een heerlijke tijd.

– En toen groeide je op. Was je graag gezien? Viel je meteen op jongens? Wat zag je in hen?

– Ik kon er niets aan doen, ze wilden allemaal met me dansen, met me uitgaan. Ze pronkten met mij. Ik werd op handen gedragen. Iets in mij trok hen aan. Daarom was ik nooit alleen. Ook mijn vriendinnen waren graag bij me en deelden in de belangstelling van de jongens rondom mij.

– Wanneer ben je met theater begonnen?

– Ik heb het gevoel dat ik altijd al theater heb gespeeld, ook als kind. Als je bedoelt wanneer ik voor het eerst op de bühne stond, ik moet vijftien geweest zijn. Ik kon er nooit genoeg van krijgen. In het gezelschap vertoeven van doorgewinterde acteurs, dat was mijn droom.

– En dan werd je fotomodel.

– Dat was een korte maar hevige bevlieging. Ik was er niet hard genoeg voor. De rivaliteit was er te groot, er werd voortdurend onder je duiven geschoten, er heerste jaloezie en onderkruiperij.

– En dan beginnen de affaires, word je moeder en verdwijn je met de noorderzon. Wat heb je allemaal gedaan?

– Ik heb me teruggetrokken en gestudeerd, geoeffend, gerepeteerd. Ik beseftte dat talent alleen niet volstond om mijn weg te vinden.

– Heeft het moederschap je gelouterd?

– Dat kan ik niet zeggen, het heeft me eerder bevrijd. Ik heb er geen last van gehad, het bestond niet. Tot deze morgen. En nu

word ik afgewezen, door gevangenispersoneel nota bene.

Cara barstte uit in een tomeloze huilbui. De camera's zoemden, de lampen flitsten. Jan Okselsteen vroeg begrip aan de journalisten, zei dat hij snel met meer nieuws zou komen over een nieuwe film met Cara Verdi in de hoofdrol. Hij nam Cara in bescherming en leidde haar naar zijn auto, maar was in gedachten al afspraken aan het maken voor uitgebreide interviews. Hij moest het vuurtje van de belangstelling een tijdje brandend houden!

5

Zoals verwacht had de onderzoeksrechter inderdaad beslist om de aanhouding van Machteld te verlengen, omdat er veel te veel onduidelijkheden waren over de feiten. Een buitenlands zakenman, te gast in België, werd bedreigd en er was een dode gevallen. Het moordwapen werd gevonden op de plaats van het delict, in de handen van de verdachte.

– Het wordt wachten tot ik het dossier kan inzien, stelde Mr. Van Male vast, maar dit zijn zeer ernstige beschuldigingen. Dus Machteld, ondertussen, moet jij me zoveel mogelijk inlichtingen verschaffen over de ware toedracht van de feiten. Ik ben altijd bereid om je te geloven. Maar het gaat hier ook om de rechten van het slachtoffer. En dat is niet min! Aan ons om je onschuld te bewijzen of je betrokkenheid terug te brengen tot de juiste proporties. Alle details zullen belangrijk zijn. Probeer niet om de politie te slim af te zijn. Beter meteen de waarheid vertellen dan achteraf te moeten toegeven dat je iets hebt achtergehouden. Van nu af aan zal ik bij de verhoren aanwezig zijn om je te helpen, maar ik zal dat niet kunnen als je zaken achterhoudt of verdraait. Ik wil feiten en niets dan de feiten. En dan is mijn eerste, dubbele vraag: *“Wat deed je daar met een kalasjnikov?”*

– Niets. Ik was daar, maar dan zonder wapen. Zelfs geen stok! Dat geweer kwam plots in mijn gezichtsveld. Het ging allemaal bliksemsnel. Terwijl ik riep *“Dat was niet de afspraak”* dook ik al op het wapen af om het weg te slaan en daarna viel ik er gewoon bovenop. Toen er aan mij gerukt en getrokken werd, hield ik het boven mij om slagen af te weren. Het kwam in de goot terecht.

– Dat was niet de afspraak, dus. Wat had je dan afgesproken? Wat deed je daar en met wie was je daar?

– Met enkele studenten zouden we de wagen van de Chinese ondernemer aanvallen, maar alleen om hem bang te maken. Dreigingen

uiten, op de kap en de ruiten trommelen, zulke zaken. Toen was er plots dat wapen daar. Eerst dacht ik dat het een van mijn mannen was die ermee liep te zwaaien. Vandaar mijn schreeuw. Ik was bang dat Vic zou geraakt worden.

– Vic?

– De VIP chauffeur.

– Was hij het die het voertuig bestuurde?

– Een van de voertuigen, ik wist niet welke auto hij bestuurde.

– Je vrienden kunnen dus mogelijk de dader gezien hebben? Dan moet ik hen zo snel mogelijk zien te spreken, misschien nog voor de onderzoeksrechter dat doet, het is van belang dat je ook hem hun namen geeft.

– Dat kan ik toch niet doen, ik heb hen beloofd dat ze er niet bij betrokken zouden worden als er iets zou mislopen. Euh..., ik moet iets bekennen. Ik heb me laten omringen door een knokploeg...

– Een knokploeg! Dus geen gewone medestudenten? En dat zeg je nu pas! Machteld, luister goed. Geen tijdverlies. Geen geintjes, oké?

– Er waren wel studenten, maar ik had een eigen groepje.

– Daar moet ik alles van weten. Dus dat van die bendevoorming zou dan kloppen! Besef je wel wat dit betekent?

– Maar alles was toch zo goed geregeld, tot in de puntjes, zelfs de aftocht. Alleen die vreemde schutter, dat had toch niemand verwacht.

– Jammer dat jullie die niet te pakken hebben. Het zou een stuk eenvoudiger geweest zijn. Maar nu...

– Al mijn jongens waren rond het voertuig bezig. Ik geloof niet dat ze iets hebben gemerkt. Zodra hun taak af was, waren ze weg. Ik heb niemand meer gezien. Ze hebben zich netjes gehouden aan de afspraken.

– Je had ook op de universiteit kunnen blijven, dan waren die afspraken niet nodig geweest. Het is allemaal mooi dat je dergelijke plannen maakt, maar nu is de situatie anders. Daarom wil ik hen dat uitleggen. Hun getuigenis kan van zeer groot belang zijn. Vergeet niet dat je van moord kan beschuldigd worden. De moordenaar handelde met vrij grote zekerheid met voorbedachten rade, anders had hij geen dodelijk wapen bijgehad. Besef je wel goed wat dat betekent? Misschien heeft een van je kompanen meer gezien dan je vermoedt. Laten we beginnen met jezelf, wat heb je zelf gezien? Wat was je drijfveer? Je motief? Hoe zag de dader eruit?

– We kunnen toch niet vanaf de zijlijn blijven toekijken hoe onze arbeidsmarkt om zeep gaat, straks zullen wij ons daar ook moeten melden. En dan?

– Daar gaan we het nu niet over hebben, eerst zul je vrij moeten komen. Hoe heb je het kritieke moment ervaren?

– Wat ik gezien heb doet me denken aan een QR-code. Zwart met witte vlekken. De hele nacht is de dader zo op mijn netvlies gebleven. Ik heb het overigens niet graag over een dader, maar over een gedaante. Schimmig in de sneeuwstorm, maar echt, geen geest, een persoon. Ik ben niet eens zeker dat het om een man gaat. Onze gezichten waren slechts een heel kort ogenblik zeer dicht bij elkaar. Het gezicht van de schim was zwart en vermomd. Zoals de knecht van Sinterklaas. Zoiets, ja. En toch weer niet.

– Dat is van groot belang! Denk goed na! Blijf bij de werkelijkheid. Je mag niet fantaseren. Het kan ons helpen om een idee te vormen over het type van de aanvaller. Ik vind het wel vreemd dat iemand die op het punt staat om een misdrijf te plegen, zijn gezicht grimeert, met een moeilijk te verwijderen zwarte fond. Het is zo amateuristisch en hoogst onhandig om je uit de voeten te maken. Ben je zeker dat het geen masker was?

– Nee. Het was een flits. Ze had iets dierlijks, iets sierlijks ook, groot, slank, indrukwekkend, een poema, een panter, dat was het, een zwarte panter! Er ging een grote overtuiging vanuit, een vastberadenheid, een verbetering.

– En toch blijf ik met vragen zitten. Ik heb toch een beetje ervaring met criminelen. Ze zullen altijd alles in het werk stellen om de misdaadscène snel en ongezien te verlaten. Een opvallend voorkomen is daarvoor niet ideaal.

– Misschien was het gezicht niet geschminkt en had het spook inderdaad een masker op dat het snel kon verwijderen? Of had het een tweede masker met een menselijk gezicht? Om snel op te zetten en niet meer op te vallen? Dan kijkt daar in de algemene opwinding toch niemand naar?

– Dan zou dat al betekenen dat die zogenaamde schim twee vermommingen had. Een beetje veel, niet?

– Maar niet onmogelijk.

– Vermoedelijk is het dan niet de eerste keer dat zij optreedt en is ze bij de politie bekend. De kans is groot dat zij ook elders weer gaat opdagen. De vraag is dan of ze zich houdt aan één imago. Of neemt ze verschillende gedaanten aan? In ieder geval is het aangewezen om

dat feit verborgen te houden voor nieuwsgierigen, maar niet voor de agenten. En dat geldt ook voor jou, Stefaan. De politie zal dat ongetwijfeld ook verborgen houden, om ongestoord verder te kunnen zoeken. Het is voor jou belangrijk, Machteld, en voor jouw familie, dat die schim snel een gezicht krijgt. Zo lang er geen ander spoor of bewijs is van je onschuld, kan de raadkamer je aanhouding blijven verlengen. Je hebt er geen idee van in welk wespennest je verzeild bent geraakt. Zolang we het tegendeel niet kunnen bewijzen, is alles tegen jou. Over een paar dagen weten we misschien meer. Hou je sterk!

Ik dacht dat ik mijn kleine Machteld ineen zag krimpen. Ik had erbij gezeten zonder dat ik ook maar iets aan het gesprek had kunnen bijdragen. Het was net alsof ik de beschuldigde was geweest, dat ik medeplichtig was. We namen afscheid zonder woorden, maar alweer voelde ik de onzekerheid in haar omhelzing. Dit was niet de meid vol zelfvertrouwen die me bekend was. Ik gaf haar een paar bemoedigende klopjes op de rug en sloop weg als een uitgekafferde hond, eerst achterwaarts en dan snel door het deurgat, maar de opening was blijkbaar niet wijd genoeg. Ik stootte me op een pijnlijke manier tegen de lijst.

6

Gelukkig beschikte ik zelf over een sleutel, anders was ik het appartement van mijn ouders niet binnengeraakt. Toen ik bij hun voordeur aanklopte, hoorde ik de hese stem van mijn vader:

– Wie is daar?

– Ik ben het, Stefaan.

Hij liet me binnen.

– Snel, haast je een beetje, drong opa aan.

– Ben je bang dat er iemand van de gelegenheid gebruik maakt om binnen te dringen?

– Zwijg, man, oma is zo overstuur! Overal ziet ze spoken, bij het minste geluid zit ze te schuiven op haar stoel en kijkt ze angstig in het rond. Ga me maar voor.

Ik herkende haar bijna niet. Ze zat ineengedoken als een bang kind. Ze had met haar handen in het haar zitten wroeten en haar make-up was doorgelopen. Moeizaam stond ze op. Ze zocht steun in mijn armen. We bleven even zo staan. En toen zei ik:

– Kom, ga zitten, dan vertel ik je van mijn bezoek. Eerst en vooral veel groeten van Tella. Ze is vol optimisme, bijna vrolijk

zelfs. En ze is trots op haar optreden. Nu begrijp ik haar motief. Ze kan het niet hebben dat mij en mijn collega's in de houtfabriek, onrecht wordt aangedaan. Ze wil zich blijven inzetten voor respect voor de arbeiders. En je kent haar, als ze zich iets in het hoofd haalt...

Oma was gekraakt, iets in haar had het begeven. Van haar spreekwoordelijke strijdvaardigheid was nu niets meer over. Ik betwijfelde of alles wat ik zei tot haar doordrong.

– Wil je jezelf bedienen, vroeg ze, neem maar wat je wilt, of heb je liever koffie?

– Als er wijn is, neem ik liever een glaasje wijn.

– Geen probleem.

– Wat willen jullie?

– Water, gewoon van de kraan. Meer hoeft ik niet, kreunde oma.

– Nee, neem ook maar een glaasje wijn, je zal er van opknappen.

– Ach, begin er maar liever mee. Wat heeft ons Telleken toch uitgespookt?

– Momentje.

Ik trok naar de keuken om een koele fles witte wijn te halen en opende lade na lade om de kurkentrekker er uit te nemen, maar hoe ik ook zocht, ik zag hem niet. Hij lag in ieder geval niet op zijn gewone plaats.

– Heeft iemand de ontkurker ergens achtergelaten? riep ik.

– Die moet toch in het bovenste schof liggen, antwoordde opa.

– Ik zie hem niet meteen, even in de andere laden kijken.

Ik vond hem onder een stapeltje papieren servetten in de onderste schuif, opende de fles en kwam met de glazen naar de woonkamer.

– Hoe gaat het hier? Waarom houden jullie alles op slot? Moet dat?

– Er rijden voortdurend vreemde auto's door de straat, erg traag. Tien keer is de bel gegaan. De telefoon hebben we afgezet, ik kan nu niemand horen of zien. Ze weten het. Ze moeten ervan gehoord hebben.

– Ja natuurlijk, het staat allemaal breeduit in de kranten, de radio en de televisie berichten erover. Maar jullie komen niet in de verslagen voor, dus kunnen het alleen maar bekenden zijn die hun steun willen betuigen. Laat ons nu nog even ongestoord de toestand doornemen, maar daarna moeten jullie openstaan voor de wereld. Dit kan namelijk nog wel even duren.

– Komt Tella dan niet snel vrij?

– De gerechtelijke molen draait langzaam. Ze gaan heel grondig te werk, en dat is maar goed ook. Intussen zit Tella dus in voorlopige hechtenis. Dat is niet goed, maar ze heeft het geluk in een gevangenis terechtgekomen te zijn waar ze op begrip kan rekenen. Daarom mocht ik haar vandaag reeds bezoeken, in veel gevallen duurt het enkele dagen. De schrammetjes en enkele blauwe plekken die ze heeft opgelopen tijdens de schermutselingen, zijn nauwelijks als kwetsuur te betitelen. Ze mag haar eigen kledij blijven dragen, voor zover die niet in strijd is met de veiligheid. Ze klaagt niet over de behandeling, maar ze beseft dat ze volgbaar moet zijn. Tot dusver, alles in orde.

– Dat is tenminste al iets.

– Maar nu gaat het beginnen, natuurlijk. Laboratoriumonderzoek, oproepen en ondervragen van getuigen, het zal allemaal wat tijd vergen. Maar zolang er geen bewijs is tegen haar, is ze onschuldig, ook voor de wet. Voor mij is er geen twijfel. En ze wordt er ook niet als een misdadigster bekeken. Laat dat duidelijk zijn!

– Maar waarom denkt ze niet na vooraleer ze zoiets doet?

– De jeugd kan zo moeilijk inschatten wat de gevolgen zijn van onbesuisd optreden. Dat weten we toch allemaal, we zijn toch ook jong geweest. Maar het kan al eens in het honderd lopen. Wat een rustige personeels- en vakbondsactie moest zijn, is uitgelopen op een manifestatie waar allerhande meelopers misbruik van hebben gemaakt om keet te schoppen. Allemaal hadden ze wel een reden om zich te uiten. Gewoon om het protest aan te wakkeren of van de sensatie te genieten. Er loopt de laatste tijd zoveel verkeerd. Dat is bij CWP niet anders. De bankencrisis heeft verschillende ballonnen doen springen. Er heerst nogal wat ongerustheid. De manier waarop een aantal overhaaste, allicht noodzakelijke ingrepen gebeurd zijn, roept vragen op.

Ik zat me voortdurend af te vragen of ik hen moest vertellen over de knokploeg die Machteld had ingehuurd. Ik besloot om dat nu niet te doen, ze hadden al genoeg om te verwerken. Later kon dat nog altijd. Als ze er toch achter zouden komen, kon ik nog altijd zeggen dat ik meende dat ik dat al vermeld had. Ik hoopte op de discretie van de woordvoerders van het gerecht. In ieder geval moest ik eerst te weten komen van Mr. Van Male of dit element een rol zou spelen in het onderzoek. Vermoedelijk wel. Ongetwijfeld zou Machteld ook gedurende de gesprekken met de onderzoekers de vraag krijgen of ze alleen gehandeld had. De meester had erop gestaan dat ze er niet omheen zou draaien.

– Dat Machteld zich inzet voor sociale rechtvaardigheid, siert haar. Dit is een crisis die inderdaad iedereen treft, beaamde opa. Iedereen ziet een aantal extraatjes aan zich voorbijgaan. Vooral de massale ontslagen zijn er oorzaak van dat veel mensen hun aankoopgedrag veranderen. De vermindering van de lokale vraag geeft de economie nog een extra klap. En dat de banken geen eerlijke rente meer geven voor het vele spaargeld dat ze mogen beheren, is even crimineel als woekerwinsten aanrekenen op leningen. Zij ver-zaken aan één van hun basistaken en drijven gewone mensen naar kansspelen en goksites.

– Dat is zo. Rente op spaargeld heeft in goede tijden altijd gezorgd voor de financiering van extraatjes: eindejaarsfeesten, geschenken, reizen, woningrenovaties en diverse aankopen. Als die rente uitblijft zijn de banken mede verantwoordelijk voor het verslechteren van de economie. Zij gaan hun verantwoordelijkheden tegenover de maatschappij uit de weg om individuele belangen te dienen.

– Wat zitten jullie toch te leuteren, klaagde oma. Ons kind zit in de gevangenis en jullie zitten hier vrolijk over de economie te kletsen.

– Je hebt gelijk, oma. Wij bekijken het altijd te technisch. Maar we proberen om de beweegredenen van Tella te begrijpen. Dat doe jij toch ook?

Ze ging hier niet op in. Opa vervolgde:

– Waar nu niemand over rept, dat is over de toekomst van de houtgroep zelf. Hoe zit dat nu met die overname? Wat is er gebeurd met de Chinese delegatie?

– Voor zover mij bekend hebben ze meteen rechtsomkeer gemaakt. Bestemming onbekend, behalve waarschijnlijk voor het hoofdbestuur van RPS. Ik weet alleen dat er de dag zelf, geen documenten meer getekend werden. Van Vic weet ik ook dat hij hen niet terug naar de luchthaven heeft gebracht. Meer niet.

7

– Ik heb het dossier kunnen inkijken, zei Mr. Van Male aan de telefoon. Zoals ik had verwacht zit het nog vol onduidelijkheden. De kans dat de raadkamer Machteld nu al zal vrijlaten is daardoor heel klein. Er wegen nog te veel vermoedens op haar. Er is één bewijs dat de doorslag voor haar aanhouding zal geven. De vage vingerafdrukken die gevonden zijn op het moordwapen, die zijn van slechts twee personen. De echte dader is er niet bij. Alleen die van Machteld

en die van een van de personen die haar zogezegd ontwapend heeft. Maar op de haan van de kalasjnikov waren er geen sporen, een zeer belangrijk element.

– Waren die afdrukken dan niet uitgewist door de sneeuw en de regen?

– Met de moderne technieken worden ook minieme sporen gedetecteerd. Die laten ook identificatie toe. Er zat ook een vleugje kruit op de huid van Machteld. Maar volgens mij zijn dat allemaal slechts aanwijzingen dat Machteld aanwezig was in de onmiddellijke buurt. Dat ze het wapen heeft bediend, zullen ze hiermee niet kunnen hard maken. Dat zal cruciaal zijn. Maar het is afwachten. De politie heeft een oproep gedaan opdat getuigen zich zouden melden. De ondervragingen kunnen nog een hele tijd duren.

– Is er iets dat ik kan doen?

– Ja, je moet aan die chauffeur, die Vic, vragen of hij iets heeft gezien. Doe het snel. En bel me terug. Misschien moet ik hem zelf wel spreken.

Vic was natuurlijk ergens onderweg. Hij nam niet op maar ik kon een boodschap inspreken. Nauwelijks een kwartier later voelde ik de trilling van mijn smartphone.

– Hé, Vic, kan je praten?

– Ik sta geparkeerd. Ga je gang.

– Hoe maak jij het?

– Dat zou ik eigenlijk aan jou moeten vragen. Ik zit niet in de problemen. Hoe doet ie het?

– Zozo, maar even snel, heb jij iets gezien?

– Dat houdt me de hele tijd al bezig. Ik heb iets gezien, maar... ik weet niet wat!

– Waar bevond jij je?

– In de stoet uiteraard. En in een voertuig dat duchtig werd betimmerd en heen en weer geschud.

– Heb je de vlam gezien, de knallen gehoord?

– Gezien weinig, gehoord wel!

– Ga door! Vertel toch verder man! Ik sta te springen! Heb je gezien wat Tella daar uitvoerde? Ze beweert dat ze met jou iets afgesproken had.

– Dat betrof alleen tijd en traject. Luister Stefaan, het was één grote warboel. Opeens bevonden we ons te midden van een opdringerige mensenzee, en als ik zeg een zee, dan bedoel ik echt een woelige zee. Bovendien werden de ruiten op het kritieke moment overspoeld

door een stortvloed van dikke, half gesmolten sneeuwvlokken. De wissers konden het niet aan. Het was echt een dikke pap.

– Dat had ik al verwacht. Maar volgende vraag dan: heb je daarvoor iets ongewoons opgemerkt?

– Dat is het net wat me blijft achtervolgen. Er was iets, maar ik vraag me voortdurend af wat. Ik heb mijn geheugen al zo gepijnigd dat alles door elkaar begint te lopen. Als pigment in een wolk.

Ik stond te trillen op mijn benen.

– Denk na, man, denk na, het kan o zo belangrijk zijn.

– Heb jij wel eens spoken gezien, Stefaan?

– Spoken bestaan toch niet, man!

– Dan heb ik iets anders gezien.

– Hé wacht even, Tella had het ook over zoiets, een gedaante, een schim, zo noemde ze het. Dit zou een aanknopingspunt kunnen zijn.

– Dan is het toch waar! Die vraag heeft me nu al drie dagen bezig gehouden.

– Vic, je bent een engel!

– Begin nu ook niet, hé! Engelen schijnen in de hemel thuis te horen. Wat ik gezien heb was eerder zoiets als de baarlijke duivel zelf. Eerst dacht ik aan de hond van de Baskervilles. Of een soort Deense dog, een reus van een hond. Toen richtte het spook zich op, zwart, volledig zwart. Maar geen hond! Ik zag overal flitsen. We zaten midden in een hels onweer met bliksem en donder. Dus heb ik geen scherp beeld, mijn aandacht ging ook naar de menigte op de straat voor mij. Ik kreeg opdracht om te blijven doorrijden, gemakkelijk was dat niet. Ik moest me concentreren op wat voor me gebeurde. Maar dan moest ik wel stoppen, er was geen doorkomen meer aan. Ik besepte toen nog niet dat er iemand gedood was. Ik bleef in mijn voertuig, maar de passagiers werden bevrijd. Uren heeft het nog geduurd. De hele gerechtsdelegatie is zo lang bezig geweest.

– De politie ondervraagt iedereen die in de buurt was, waren ze al bij jou?

– Nog niet, maar ik verwachtte al zoiets. Wees gerust, ik weet wat me te doen staat. Ik geef gewoon antwoord op hun vragen.

– Dank je, Vic. Hoe loopt de fabriek?

– Er was enorm veel stormschade aan de buiteninstallaties. Ik heb vernomen dat het bedrijf nu op ongeveer vijftig procent van zijn capaciteit draait. Cyclonen, buizen en andere constructies hebben

het begeven en een deel van het platte dak van de oudste fabriekshall werd weggeblazen.

– Niet erg. Dat was nog een bedekking met vlasplaten van de eerste generatie. Eigenlijk had men die dingen al lang moeten vervangen, wie erop loopt riskeert zijn leven. In ieder geval, Vic, bedankt, tot ziens! Maandag aanstaande ga ik zelf ook weer aan de slag.

Mr. Van Male toonde zich tevreden met de verklaringen van Vic. Zijn getuigenis zou belangrijk kunnen zijn. De raadkamer zou de volgende dag bijeenkomen. Toen schoot er me plots iets te binnen.

Mijn broer! Dat ik die vergeten was! Zou hij echt nog niets gezien, gehoord of gelezen hebben over de uit de hand gelopen betoging in de Beitelwijk? Ik moest hem nu en voor alles een bericht sturen. Vrijwel onmiddellijk hing hij al aan de telefoon:

– Ik ben van alles al op de hoogte. Tella heeft me een bericht gestuurd. Heeft ze je dat dan niet verteld? Dan moet er een misverstand zijn. Waarschijnlijk is ze dat in haar opwinding vergeten. Dat is wat, hé? Wat een meid!

– Daar zeg je wat, maar ik had het nu toch liever anders gezien. Ze wordt wel van zeer ernstige feiten verdacht, nietwaar?

– Verdenking betekent nog geen schuld, ze had de pech net naast de dader te lopen. Maar de manier waarop ze reageerde, verdient bewondering.

– Voorlopig denkt de onderzoeksrechter daar anders over. Dat net haar vingerafdrukken op het wapen teruggevonden zijn, dat ze sporen van buskruid bij haar detecteren, dat weegt natuurlijk zwaar door in zo'n dossier.

– Ik zou me niet al te veel zorgen maken. Al kan het een tijdje duren vooraleer de echte dader een fout begaat, vroeg of laat loopt hij tegen de lamp.

– Het staat niet vast dat het een man is, Tella had het over een slanke gestalte, helemaal in het zwart gekleed, het gezicht zwart geschminkt, met een katachtige look. Man of vrouw, wie gaat het zeggen? Tot nu toe kon geen enkele getuige een precieze beschrijving geven. Vic, die je ook wel kent, bevestigt dat hij de vreemde ervaring had dat hij een geest zag. Eigenaardig toch dat die nadien door niemand gesignaleerd werd in de terugwijkende massa. Hij kon toch niet verdwenen zijn! Een dergelijke figuur moet toch opvallen, vooral omdat de storm zo kort duurde.

– Dat bewijst dat we te maken hebben met een geslepen indi-